

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. Fakss: 67830770. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2023. gada 9. februārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Jusefa Fajeza Jusefa Abdelsajeda (*Youssef Fayed Youssef Abdelsayed*) (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 4/2023),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:
 - 1.1. atzīt Kriminālprocesa likuma 631. panta trešo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju spēkā neesošu no 2022. gada 10. novembra;
 - 1.2. lemt par pēc šī pieteikuma ierosinātās lietas apvienošanu ar lietu Nr. 2021-44-01 “Par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” (turpmāk – lieta Nr. 2021-44-01).

2. Apstrīdētā norma noteic, ka apgabaltiesa, izskatot sūdzību vai protestu, var atcelt rajona (pilsētas) tiesas lēmumu un pieņemt šā likuma 630. pantā minēto lēmumu. Lēmums nav pārsūdzams.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē ietverto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka pret Pieteikuma iesniedzēju uzsākts kriminālprocess par iespējamu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Vēlāk ar procesa virzītāja lēmumu uzsākts process par noziedzīgi iegūtu mantu un materiāl par noziedzīgi iegūtu mantu nodoti izlemšanai tiesai. Ar Ekonomisko lietu tiesas lēmumu atzīts, ka Pieteikuma iesniedzēja mantai nav konstatējama ar iespējamības pārsvaru noziedzīga izcelsme, un process par noziedzīgi iegūtu mantu izbeigts. Par minēto lēmumu procesa virzītāja iesniegusi sūdzību, bet Zemgales apgabaltiesas prokurore – protestu. Ar Rīgas apgabaltiesas lēmumu Ekonomisko lietu tiesas lēmums atcelts, bet Pieteikuma iesniedzēja manta atzīta par noziedzīgi iegūtu un

konfiscēta valsts labā. Saskaņā ar apstrīdēto normu minētais Rīgas apgabaltiesas lēmums nav pārsūdzams. Pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, ar apstrīdēto normu ir liegta iespēja pārbaudīt, vai apgabaltiesa, pieņemot lēmumu par mantas konfiskāciju, ir ievērojusi procesuālās tiesību normas un pareizi piemērojusi materiālās tiesību normas. Pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, tas esot jo īpaši svarīgi gadījumos, kad pirmās instances tiesa ir izbeigusi procesu par noziedzīgi iegūtu mantu, bet lēmums par mantas atzīšanu par noziedzīgi iegūtu un tās konfiskāciju tiek pieņemts vienīgi apgabaltiesā, izskatot sūdzību vai protestu. Tādējādi esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajai daļai persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai tikai tad, ja tā ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka situācijā, kad tiesību norma paredz aizliegumu kādu nolēmumu pārsūdzēt tiesā, personai nav citu iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (*sk. Satversmes tiesas 2014. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 2013-18-01 9. punktu*).

Ņemot vērā to, ka Rīgas apgabaltiesas lēmums nav pārsūdzams, vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizsardzībai nepastāv.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturto daļu konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās. Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no 2022. gada 10. novembra, kad tika pieņemts un stājās spēkā Rīgas apgabaltiesas lēmums. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2023. gada 10. janvārī. Tātad minētais termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā un ceturtajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Tam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikuma iesniedzējs arī lūdzis Satversmes tiesu lemt par pēc šī pieteikuma ierosinātās lietas apvienošanu ar lietu Nr. 2021-44-01.

Saskaņā ar Satversmes tiesas reglamenta 79. punktu tiesnesis, kurš sagatavo lietas izskatīšanai, var pieņemt lēmumu par lietu apvienošanu. Savukārt Satversmes tiesas reglamenta 80. punkts noteic, ka dažādās procesa stadijās esošas lietas nevar apvienot, ja vien Satversmes tiesa nav atzinusi, ka pastāv īpaši apstākļi, kas prasa lietu apvienošanu. Minēto jautājumu izlemj rīcības sēdē. Līdz ar to šā lēmuma 1.2. apakšpunktā minētā lūguma izlemšana nav kolēģijas kompetencē un tas atstājams bez izskatīšanas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu "Par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam"

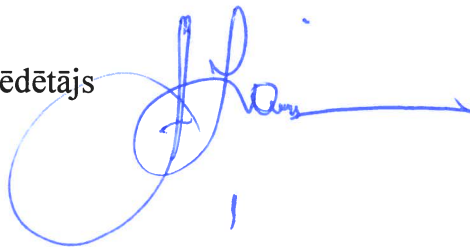
pēc Jusefa Fajeza Jusefa Abdelsajeda (*Youssef Fayez Youssef Abdelsayed*) pieteikuma (pieteikums Nr. 4/2023).

2. Atstāt bez izskatīšanas lūgumu par lietu apvienošanu.

3. Ņemot vērā, ka Satversmes tiesa jau ir lūgusi institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – sniegt atbildes rakstu ar lietu faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Satversmes 92. pantam lietas Nr. 2021-44-01 ietvaros un Saeima 2022. gada 24. februārī jau ir iesniegusi atbildes rakstu lietā Nr. 2021-44-01 “Par Kriminālprocesa likuma 631. panta trešās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam”, uzaicināt Saeimu **līdz 2023. gada 10. aprīlim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu tādā gadījumā, ja tai norādāmi kādi papildu apsvērumi.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by a horizontal line that ends in an arrowhead.

Aldis Laviņš